

Årsrapport
2008

Medietilsynet
NORWEGIAN MEDIA AUTHORITY

- INNHOLD -

	Side
1. VIRKSOMHETSÅRET 2008	1
2. MEDIETILSYNETS OPPGAVER	1
3. REGNSKAP OG ØKONOMISK UTVIKLING	2
Driftsutgifter	2
Inntekter	4
4. PLANARBEID I 2008	4
Strategisk plan og virksomhetsplan	4
System for risikovurderinger og oppfølging av anskaffelsesregelverket	5
Utrednings- og utviklingsarbeid	5
Miljøarbeid	6
5. PERSONAL- OG BEMANNINGSFORHOLD	7
Bemanning og arbeidet med likestilling	7
IA-arbeidet og sykefravær	7
Integrering/inkludering av personer med innvandrerbakgrunn	8
Iverksetting av etiske retningslinjer	8
6. SÆRSKILTE UTFORDRINGER OG PROSJEKTER	8
Ny konsesjonsperiode for lokalradio	8
Utredning om valg av enkeltkanaler	9
Informasjonskampanje om overgang til digitale fjernsynssendinger	10
Prosjekt om utvikling av teknologi for talegjenkjenning	11
Innføring av digital kinodrift	11
Gjennomføring av AMT-direktivet	12
7. RAPPORTERING PÅ MÅL I TILDELINGSBREV	12
Tilsyn med forhold etter kringkastingsloven	12
Tilsyn med eierforhold i dagspresse, kringkasting og elektroniske medier	12
Tilsyn med overholdelse av allmennkringkastingsvilkår	14
Tildele konsesjoner og registrere konsesjonsfri kringkasting	15
Oppgaver etter lov om film og videogram	15
Øke barn og unges kunnskap om levende bilder og nye medier	19
Bidra til at barn og unge trygt skal kunne bruke nye medier	20
8. FORVALTNING AV TILSKUDDSORDNINGER	22
Pressestøtte	22
Tilskudd til lokalkringkastingsformål og andre medietiltak	24

1. VIRKSOMHETSÅRET 2008

Medietilsynets arbeid i 2008 har vært preget av høy aktivitet innenfor samtlige ansvarsområder og med stor spredning i saker og problemstillinger.

Tilsynet la særlig ned store ressurser i behandlingen av søknader om konsesjoner til drift av lokalradio. I tillegg har tilsynet behandlet og gjennomført flere betydelig oppgaver på ulike områder. Eksempelvis gjelder dette:

- gjennomføring av informasjonskampanje om overgang til digitale fjernsynssendinger
- utredning om fritt valg av fjernsynskanaler
- arbeid i forbindelse med stortingsmeldingen om dataspill
- utarbeidelse av tiltaksplan for barn, unge og Internett
- prosjektledelse i forbindelse med utvikling av teknologi for økt teksting av fjernsynsprogram
- gjennomføring av AMT-direktivet på kringkastingsområdet

Medietilsynet ble i løpet av 2008 fullt ut bemannet siden sammenslåingen i 2005, noe som er viktig i forhold til god oppgaveløsning og utvikling av tilsynet.

I 2008 ble det videre gjennomført en evaluering av tilsynets organisasjonsmodell. Evalueringen ble gjennomført av selskapet Kaupangen AS. Selskapets rapport slår fast at det ikke er nødvendig med større organisasjonsendringer, men at det er behov for enkelte avklaringer og tilpasninger i modellen. Evalueringsrapporten blir fulgt opp med tiltak i 2009.

Medietilsynet vedtok sin første strategiske plan i 2008 for perioden 2008 til 2011. Strategiplanen danner grunnlag for virksomhetens operative planlegging, herunder behovet for en helhetlig risiko- og målstyring av virksomheten, jf. nedenfor om dette.

2. MEDIETILSYNETS OPPGAVER

Hovedmålet med regjeringens mediepolitikk er å sikre ytringsfrihet, rettssikkerhet og et levende demokrati, jf. Kultur- og kirkedepartementets budsjettproposisjon for 2008.

Medietilsynet er en sentral aktør i Kultur- og kirkedepartementets arbeid med å oppfylle regjeringens målsettinger på medieområdet. Dette arbeidet innebar følgende hovedoppgaver for virksomheten i 2008:

- Føre tilsyn med at reglene i kringkastingsloven etterleves
- Føre tilsyn med eierforhold i dagspressen, fjernsyn, radio og elektroniske media
- Bidra til å skape større åpenhet, oppmerksomhet og kunnskap om eierforhold i norske medier
- Føre tilsyn med oppfyllelsen av allmennkringkastingsvilkårene
- Føre tilsyn med overholdelse av konsesjonsvilkår
- Tildele konsesjoner og registrere konsesjonsfri kringkasting

Medietilsynets årsrapport for 2008

- Behandle klager for NRKs vedtak om kringkastingsavgift
- Utføre oppgaver som tillagt virksomheten i henhold til lov om film og videogram
- Bidra til å øke barn og unges kunnskap om levende bilder og nye medier
- Bidra til å gi publikum best mulig tilrettelagt informasjon om medier
- Forvalte pressestøtteordningene i tråd med gjeldende regelverk
- Tildele midler til lokalkringkastingsformål etter gjeldende regelverk
- Utføre rådgivnings- og utredningsoppgaver for Kultur- og kirke departementet
- Veilede og opplyse samarbeidspartnere og publikum om forhold innenfor virksomhetens ansvarsområde

Medietilsynet er videre gjennom tildelingsbrevet for 2008 bedt om å ha fokus på gjennomføring av enkelte prosjekt og tiltak. Dette dreier seg om videreføring av prosjektene om informasjon til publikum om overgangen til digital fjernsyn og utvikling av teknologi for talegjenkjenning til bruk for teksting av fjernsynsprogram. I tillegg ble virksomheten bedt om å utforme en mer langsiktig tiltaksplan knyttet til barn og unges bruk av interaktive medier.

Medietilsynet og Kultur- og kirke departementet startet for øvrig i 2008 en nærmere dialog om målstruktur og målformuleringer i det årlige tildelingsbrevet. Målsettingen med arbeidet er komme fram til bedre målformuleringer som skal gjøre det lettere å dokumentere resultatutviklingen innenfor ulike fagområder.

3. REGNSKAP OG ØKONOMISK UTVIKLING

Driftsutgifter

Kapittel 0334					
Post		Regnskap 2008	Bevilgning 2008	Avvik 2008	Regnskap 2007
0334111	Faste stillinger	17 981 841			16 994 785
0334112	Ekstrahjelp	2 023 611			1 460 054
0334116	Andre	253 733			70 600
	Stillinger	20 259 185			18 525 439
03341171	Faste råd og utvalg	245 927			249 093
03341181	Arbeidsgiveravgift	2 818 236			2 556 672
033411	Lønnsutgifter	23 323 348			21 331 204
0334121	Maskiner, inventar, utstyr	601 039			685 682
0334122	Forbruksmateriell	605 675			635 231
0334123	Reiseutgifter mv.	2 089 955			2 422 374
0334124	Kontortjenester	3 754 958			3 154 253
0334125	Konsulenttjenester	4 211 388			2 347 343
0334126	Databehandlingstjenester	2 542 596			4 279 125
0334127	Vedlikehold maskiner	704 020			551 707
0334129	Bygningers drift mv.	5 815 999			5 397 658
033412	Varer og tjenester	20 325 631			19 473 373

Medietilsynets årsrapport for 2008

033401	Totale driftsmidler (1)	43 648 978	40 770 000	2 878 978	40 804 577
333401	Ymse merinntekter			1 908 470	
333416/18	Fødsels- og sykepenger			719 134	
	Totale inntekter (2)			2 627 604	
	Resultat 2008 (1-2)			- 251 374	

Medietilsynet mottok i 2008 en samlet driftsbevilgning på 40,77 millioner kroner. I bevilgningen inngår dekning av lønnsmerutgifter med 620 000 kroner som følge av lønnsoppgjøret og 150 000 kroner i overføring av ubrukt bevilgning fra 2007.

Regnskapet omfatter midler til drift av prosjektet om trygg mediebruk som finansieres av EU og øremerkede tiltaksmidler overfor barn og unge fra seks departementer. Merinntektene knyttet til disse tiltakene utgjorde om lag 1,9 millioner kroner, jf. nedenfor om inntekter.

Virksomhetens merforbruk på vel 250 000 kroner skyldes to forhold. Om lag 120 000 kroner av merforbruket gjelder betaling av utgifter til særskilte tiltak overfor barn og unge som finansieres av ulike departementer. Samlet innbetaling fra seks departementer utgjorde vel 1 million kroner, mens tiltaket belaster regnskapet med vel 1 120 000 kroner. Regning for tiltaket betales i euro. Som følge av svak kronekurs i forhold til euro, belaster derfor disse utgiftene regnskapet med vel 120 000 kroner mer enn forutsatt.

Resterende merforbruk på vel 130 000 kroner knytter seg til arbeidet med tildeling av nye konsesjoner til drift av lokalradio. Konsesjonsarbeidet viste seg å være betydelig mer ressurskrevende enn planlagt, bl.a. i forhold til behovet om ekstern bistand til økonomisk vurdering av søkere.

Lønnsutgifter

Lønnsutgiftene utgjorde 53,5 pst. av samlede utgifter i 2008, en økning på vel 1,5 prosentpoeng fra 2007. Lønnsandelen i budsjettet ventes å øke ytterligere i 2009, jf. følgende utvikling:

År	2006	2007	2008	Budsjett 2009
Lønnsutgifter, inkl. sos.utg. (i 1 000)	19 181	21 331	23 323	25 082
Årsverk	38,4	45,6	47,8	47,8
Lønnskostnadsandel	53 pst.	52 pst.	53,5 pst.	60 pst.
Årsverkskostnader ¹	499 505	467 785	487 928	524 728

Økningen i 2008 og forventet økning i 2009 skyldes at samtlige av virksomhetens faste stillinger ble besatt i løpet av 2008, samt at det har vært nødvendig å øke lønnsnivået i virksomheten for å tiltrekke seg og å holde på kvalifiserte medarbeidere. Ved utgangen 2008 sysselsatte virksomheten 47,8 årsverk, inkludert personer i engasjementsstillinger.

¹ Årsverkskostnaden uttrykker gjennomsnittlig direkte kostnad per årsverk

Øvrig drift og prosjekter

Vel 20,3 millioner kroner gikk til å dekke virksomhetens løpende driftsutgifter utenom lønn. 6,7 millioner kroner ble brukt til spesielle tiltak og prosjekter. Blant annet gjelder dette "Trygg Bruk" prosjekt i regi av EU (2,4 millioner kroner), informasjonskampanjen om overgangen til digitalfjernsyn (2,2 millioner kroner) og etablering av ny kommunikasjonsplattform med nettsider (1,2 millioner kroner). Den største driftsposten utover dette gjelder leie og drift av lokaler. Disse utgiftene utgjorde 5,5 millioner kroner i 2008.

Inntekter

Kapittel 3334				
Post	Regnskap 2008	Budsjett	Avvik	Regnskap 2007
333401 Ymse inntekter	3 258 470	1 350 000	1 908 470	1 942 306
333416 Fødselsspenger	620 932			322 792
333418 Sykepenger	98 202			469 401
333470 Gebyrer	20 432 922	15 500 000	4 932 922	18 911 060

Ymse inntekter omfatter inntekter fra EU til drift av Trygg Bruk prosjektet og innbetaling fra seks departement til gjennomføring av tiltaksplan for barn og unge. Merinntekten knyttet til Trygg Bruk prosjektet utgjør 908 670 kroner og skyldes at midler til drift av nytt prosjekt som går fra oktober 2008 til oktober 2010, inngår i regnskapet. Prosjektets utgifter vil i hovedsak påløpe fra 2009. Gebyrer gjelder inntekter fra registrering av videogram og forhåndskontroll av film. 13 millioner kroner av gebyrinntektene gjelder ordningen om registrering av videogram, mens 7,4 millioner kroner stammer fra arbeidet med forhåndskontroll av film. Økningen i gebyrinntekter fra 2007 til 2008 gjelder registreringsordningen knyttet til videogram.

Merinntekten for gebyrer skyldes at omsetningen til kinofilm og videofilm med gjeldende avgiftssatser gir inntekter som er betydelige høyere i forhold til inntektsanslaget i budsjettet.

4. PLANARBEID I 2008

Medietilsynet arbeider på flere felt med ulike planer og retningslinjer for drift av virksomheten. Hovedhensikten med plandokumentene er å skape en effektiv organisasjon som arbeider i tråd med samfunnsoppdraget til tilsynet, og etter gjeldende målsettinger og retningslinjer for statlig virksomhet.

Strategisk plan og virksomhetsplan

Tilsynet har utarbeidet strategisk plan for perioden 2008 til 2011. Planen omhandler flere ulike strategiområder og har som en sentral målsetting å bidra til at Medietilsynet framstår som et effektivt og synlig tilsyn innenfor

medieområdet. Det framgår av planen at tilsynet skal særlig prioritere barn og unge i sitt arbeid.

Virksomhetsplan ble på vanlig måte utarbeidet for 2008. Rammene for virksomhetsplanen er årlig tildelingsbrev fra KKD. Planen er et viktig styringsdokument i det daglig arbeidet. En sentral del av planen for 2008 var arbeidet med tildeling av nye konsesjoner til lokalradiodrift.

System for risiko- og vesentlighetsvurderinger og oppfølging av anskaffelsesregelverket

Gjennom 2008 har tilsynet innført risikostyring innenfor deler av virksomhetens områder. Systemet for risikostyring er i stor grad knyttet til gjennomføringen av tiltak i årlige virksomhetsplaner og budsjetter. I planer og budsjetter er kritiske suksessfaktorer og risikoer kartlagt for å kunne vurdere iverksetting og oppfølging av tiltak.

Parallelt med dette pågår det et arbeid i ledelsen om å etablere en mer helhetlig og integrert risikostyring i virksomheten. Arbeidet har skjedd gjennom flere arbeidsmøter i ledergruppen og har vist seg svært ressurskrevende. Arbeidet er også krevende som følge av at virksomheten har tildels mangelfulle målformuleringer, jf. samarbeidet med KKD om tydeligere målsettinger.

Medietilsynet planlegger for at det skal foreligge en helhetlig og systematisk risikoanalyse av virksomheten innen utgangen av 2009. Det er viktig at risikostyringsarbeidet ses i lys av arbeidet med å utvikle klarere målformuleringer for virksomheten.

Virksomheten har etablert rutiner som skal sørge for at regelverket om offentlige anskaffelser etterleves. Egne skriftlige rutiner ved anskaffelse av varer og tjenester vil bli fastsatt i 2009. Tilsynet har også påbegynt et arbeid for å etablere en innkjøpsstrategi i virksomheten.

Utrednings- og utviklingsarbeid

Medietilsynet ønsker å satse enda sterke på analyse- og utredningsarbeid og styrket derfor staben med en seniorrådgiver.

Arbeidet med å utarbeide en utredningsplan med prioriterte forslag til utredninger ble påbegynt i november 2008. Etter en bred og åpen prosess i hele virksomheten vil utredningsplanen være klar i starten av 2009 og legge premisser for å heve kvaliteten på Medietilsynets analyse- og utredningsarbeid ytterligere.

Formålet med den nye utredningsplanen er å:

- sikre god forberedelse og styring av Medietilsynets utredninger. Utredningsplanen skal sikre at det området, eller den ansatte, som har ansvaret for saken, utreder alle relevante og vesentlige konsekvenser, og at berørte instanser og offentligheten (eller aktuell målgruppe der det er

aktuelt og det er en åpen prosess) trekkes inn i beslutningsprosessen før beslutning fattes eller innstillinger og tiltak foreslås.

- legge grunnlaget for økt produksjon i antallet utredninger og kvaliteten på disse hos Medietilsynet.

Utredningsplanen skal også bidra til at Medietilsynet får etablert et enkelt system for evaluering av utredninger og prosjekter som er slutført.

Medietilsynet inngikk videre i 2008 i et pilotprosjekt i regi av Senter for statlig økonomistyring (SSØ) om etablering av en mer effektiv økonomi- og budsjettprosess i virksomheten. Arbeidet resulterte i en rapport fra SSØ om forbedringstiltak. Medietilsynet iverksatte flere av tiltakene høsten 2008, bl.a. i forhold til løpende økonomistyring og budsjettarbeidet. Tiltakene har som mål å skape bedre økonomistyring i virksomheten og derigjennom bl.a. best mulig utnyttelse av tilgjengelige driftsressurser.

SSØ planlegger for å tilby et tilsvarende opplegg for andre statlige virksomheter framover. Medietilsynet delte derfor sine erfaringer om prosessen med andre virksomheter på SSØs kundeseминаr høsten 2008.

Som et ledd i utviklingsarbeidet innførte tilsynet elektronisk fakturabehandling og tok i bruk statens nye personalsystem SAP. Tilsynet vil framover prioritere innføring av elektroniske systemer som kan effektivisere og forenkle administrative oppgaver.

Miljøarbeid

Miljøledelse er en del av Medietilsynets styringssystem. Miljøarbeidet skal forplikte ledere og ansatte til å ta miljøhensyn i det daglige arbeidet. Tilsynet kan i begrenset grad gjøre en innsats for miljøet, men dette skal ikke hindre virksomheten i å vise miljøhensyn der dette er mulig.

Tilsynets satsningsområder innenfor miljøarbeidet er:

- Avfallshåndtering (papir, datautstyr, møbler mv.)
- Transport (tjenestereiser, møter)
- Innkjøp

Medietilsynet benytter etablerte og tilgjengelige ordninger for kildesortering. I 2008 inngikk virksomheten avtale om returordning for kopi- og datautstyr.

Tilsynets ansatte benytter også gjennomgående tog og annet rutegående transportmiddel til og fra tjenestereiser og arbeid. Medietilsynet søker også å benytte telefonmøter som supplement og erstatning for tjenestereiser.

I innkjøpsarbeidet legger tilsynet vekt på å etterspørre miljøvennlige varer.

5. PERSONAL- OG BEMANNINGSFORHOLD

Bemanning og arbeidet for likestilling

Per 31.12.08	Totalt		Lederstillinger		Øvrige stillinger	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Kjønnsfordeling - alle ansatte i pst.	56	44	40	60	58	42
Kjønnsfordeling - heltidsansatte i pst.	54	46	40	60	56	44
Kjønnsfordeling - deltidsansatte i pst.	100	0	0	0	100	0
Gjennomsnittslønn (i 1 000 kr)	417	492	593	699	403	457

Medietilsynet har brukt relativt store ressurser på å rekruttere kvalifisert arbeidskraft de siste årene og ved utgangen av 2008 er alle faste stillinger besatt.

Andelen kvinner i virksomheten har økt med 2 prosentpoeng fra 2007. For lederstillinger er kvinneandelen uforandret. Det er fremdeles en betydelig overvekt av kvinner med kontoradministrative oppgaver.

Lønnsforskjellen mellom kvinner og menn utgjorde 54 000 kroner i 2008, mot 48 000 kroner i 2007. Forskjellen i lønn mellom kvinner og menn i virksomheten har fremdeles sammenheng med den store andelen kvinner med kontoradministrative oppgaver. Innenfor samme stillingskategori og stillingsnivå er det ingen vesentlige lønnsforskjeller mellom kvinner og menn.

Forskjellen i lønn mellom kvinner og menn i lederstillinger er blitt noe mindre i 2008 sammenliknet med 2007. Lønnsforskjellen for lederstillinger utgjorde 106 000 kroner i 2008, mot 114 000 kroner i 2007.

Medietilsynet vil fortsatt arbeide for å skape en bedre kjønnsbalanse innenfor de ulike stillingskategoriene og stillingsnivåene, noe som vil bidra til å utjevne lønnsforskjellene i virksomheten.

IA-arbeidet og sykefravær

Medietilsynet har vært IA-virksomhet siden 2006 og opprettet et eget arbeidsmiljøutvalg i 2007.

HMS-rutiner og internkontroll har vært prioriterte oppgaver for arbeidsmiljøutvalget i 2008. Medietilsynet jobber systematisk med tilrettelegging av det fysiske arbeidsmiljøet for å forebygge skader og belastninger som kan føre til sykefravær.

I samarbeid med bedriftshelsetjenesten ble det i 2008 gjennomført en ergonomisk gjennomgang av kontorarbeidsplasser og anskaffet utstyr for nærmere tilrettelegging av kontorarbeidsplassen. Det er også gjort tilpasninger i maskinrom for å redusere tunge løft.

Bedriftshelsetjenesten foretok en vurdering av gass og støv i september.

Medietilsynet har lavt langtidsfravær, men opplevde en markant økning av korttidsfraværet siste kvartal i 2008. Tilsynet vil innføre tids- og fraværsmodule i nytt personalsystem SAP i 2009. Dette vil gi oss bedre oversikt over ulikt fravær og årsakene til fraværet.

Integrering/inkludering av personer med innvandrerbakgrunn

	Per 1.1.08	Per 1.1.09
Antall med innvandrerbakgrunn	0	0
Andelen ansatte med innvandrerbakgrunn	0	0

Virksomheten sysselsetter ingen personer som faller inn under definisjonen av person med innvandrerbakgrunn.

Tilsynet har ikke satt noen måltall for rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn, men legger ved rekruttering av medarbeidere vekt på å kunne tilsette personer med innvandrerbakgrunn, forutsatt at vedkommende fyller stillingens kvalifikasjonskrav. Ved utlysning av ledige stillinger oppfordres personer med innvandrerbakgrunn om å søke stillingen. Det har i 2008 ikke vært kvalifiserte søkere med innvandrerbakgrunn til de ledige stillingene som har vært utlyst.

Iverksetting av etiske retningslinjer

Medietilsynet har fastsatt egne etiske retningslinjer for arbeidet i virksomheten. Retningslinjene tar utgangspunkt i tidligere Moderniseringsdepartementets etiske retningslinjer for statstjenesten. Tilsynets retningslinjer skal bl.a. bidra til å styrke den etiske bevisstheten blant de ansatte i virksomheten.

Retningslinjene er i kortform trykket opp i en egen brosjyre som er gjennomgått med og delt ut til samtlige ansatte.

6. SÆRSKILTE UTFORDRINGER OG PROSJEKTER

Ny konsesjonsperiode for lokalradio

Medietilsynet tildelte 2. juni 2008 konsesjoner til lokalradio for ny konsesjonsperiode. Det ble på landsbasis tildelt 248 innholdskonsesjoner til lokalradiodrift. I kjølvannet av tildelingen mottok Medietilsynet 34 klager. Medietilsynet utredet klagen og oversendte innstillingene løpende til Kultur- og kirke departementet i perioden juli til september 2008.

Kultur- og kirke departementets klagebehandling resulterte i at 24/7- og allmennradiokonsesjoner ble besluttet reutlyst i 20 konsesjonsområder. KKD besluttet videre at åtte tidligere NRK klassisk-frekvenser samtidig skulle utlyses til lokalradio, nærmere bestemt 24/7-konsesjoner. Medietilsynet kunngjorde de to utlysningene 8. desember 2008, med søknadsfrist 13. januar 2009.

I kjølvannet av KKD's klagebehandling har Medietilsynet mottatt klager i flere konsesjonsområder hvor Medietilsynets vedtak ikke ble påklaget innen den ordinære fristen. I fem av disse områdene er klager gitt fristoppreisning og

medhold i klagen. Også i disse konsesjonsområdene har Medietilsynet reutlyst 24/7- og allmennradiokonsesjonene.

Medietilsynet tar sikte på å tildele konsesjoner i månedsskiftet februar/mars 2009.

Utredning om valg av enkeltkanaler

I brev fra departementet av 21. november 2007 ble Medietilsynet bedt om å utrede mulighetene for individuelt abonnentvalg av enkeltkanaler i kringkastings- og kabelnett. Eventuelle regler om valg av enkeltkanaler burde være teknologinøytrale og gjelde alle plattformer for distribusjon av fjernsyn. Spørsmålet om prismessige virkninger skulle være sentrale.

Rapporten ble oversendt Kultur- og kirke departementet 21. oktober 2008.

Tilsynet hadde en rekke møter med relevante aktører i kringkastingsmarkedet og aktuelle nasjonale myndigheter. Det ble også tatt kontakt med tilsynsmyndigheter på medieområdet i Sverige, Danmark og Nederland for å sette seg inn i hvordan markedssituasjonen og reguleringsregimet artet seg utenfor Norge. Samtalene har vært gjennomført i tidsrommet januar til august 2008. Mye av informasjonen og dokumentasjonen som framkom i disse møtene er av konfidensiell art og er derfor ikke gjengitt i rapporten.

Rapporten konstaterer at utviklingen i markedet går i retning av mer fleksible pakkeløsninger, med mulighet for å abonnere på mindre pakker og til å velge enkeltkanaler i tillegg til grunnleggende programsammensetninger. Aktørene hevdet at utviklingen går i retning av et friere kanalvalg. De spår at kanaler vil kunne velges enkeltvis om noen år.

Etter en samlet vurdering konkluderer rapporten med at det på det nåværende tidspunkt ikke anbefales å innføre en regulering som pålegger distributører av fjernsynskanaler å tilby kanalene for valg enkeltvis. Det er lagt særlig vekt på at nye teknologiske og administrative systemer vil være kostbart, og uten tvil gi økte priser på kort sikt. Det er også grunn til å frykte at kostnadene til rettigheter vil øke. Rapporten viser også til at en regulering sannsynligvis vil minske mangfoldet av tilbud i det norske fjernsynsmarkedet, særlig av utenlandske kvalitetskanaler.

Det er imidlertid grunn for myndighetene til å overvåke markedet fremover for å se om utviklingen mot større fleksibilitet i tilbudet av fjernsynskanaler skjer som forutsatt.

Rapporten fikk stor oppmerksomhet i mediene. Både TV2 og Forbrukerrådet var meget tydelig på at de mislikte rapportens konklusjoner. Rapporten ble også fremlagt og diskutert på et seminar i regi av Norges Handelshøyskole og Norges forskningsråd. Seminaret hadde ca. 90 deltagere.

Etter at rapporten ble oversendt, har departementet valgt å sende den ut på høring.

Informasjonskampanjen om overgang til digitale fjernsynssendinger

På oppdrag fra Kultur- og kirkedepartementet har Medietilsynet etablert informasjonsprosjektet "*Digitaltvinorge.no*" for å gi seerne rundt om i landet uavhengig og nøytral informasjon om overgangen til digitalfjernsyn.

Rundt hver femte husstand tar inn fjernsynssendingene ved hjelp av vanlig antenne, og det er disse som i første rekke berøres av digitaliseringen. I løpet av 2008 ble hele landet digitalisert, dvs. har mulighet til å motta digitale fjernsynssendinger.

Den største informasjonsoppgaven er imidlertid i forbindelse med stengingen av de analoge signalene, og risikoen for svarte skjermer foreligger.

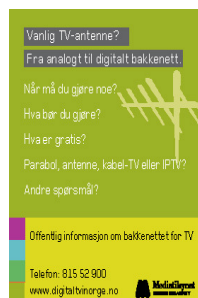
Informasjonsarbeidet i 2008

Det store flertallet av publikum har blitt informert om overgangen av de private aktørene.

Det er imidlertid et stort sprang mellom å bli informert om at det skjer noe, til å vite hva man må gjøre eller bør velge i tilknytning til overgangen.

Sammen med Forbrukerrådet har vi fått gjennomført en undersøkelse som avdekker et formidabelt behov for informasjon hos publikum også etter den digitale overgangen. Det er i dette landskapet informasjonsarbeidet er av vesentlig betydning.

Medietilsynets oppgaver har utviklet seg etter hvert som prosjektet skrider fram, og henvendelsene fra publikum endrer karakter. Hovedfokus er følgende:

- Hjelp publikum i overgangsfasen til å velge riktig plattform og kanaler ut fra situasjon, ønsker og behov.
- Spesielle, tilpassende aktiviteter mot eldre og funksjonshemmede for å unngå feilkjøp og svarte skjermer.
- Bistå publikum som har tekniske og/eller praktiske problemer etter overgangen, og som eventuelt ikke får sitt problem løst av andre aktører.

Gjennom arbeidet er det fokusert på å avdekke de utfordringer publikum har, for så å bygge informasjonen rundt dette. Ved å løse disse utfordringene, ønsker vi å bidra til at folk flest opplever digitalt fjernsyn som et positivt framskritt.

Med nettsiden www.Digitaltvinorge.no har Medietilsynet søkt å lage en pedagogisk og enkel bruksanvisning på hvordan man velger riktig digital-TV. Nettsiden er en viktig pilar i arbeidet, og det brukes mye ressurser på å gjøre den kjent for publikum. Siden har hatt 75 000 besøk i 2008.

Informasjonstelefonen, 815 52 900, er publikums mulighet til å orientere seg om digital-TV per telefon eller snakke direkte med prosjektets medarbeidere.

Gjennom informasjonstelefonen får Medietilsynet samtidig direktekontakt med markedet, og en god følelse med hva publikum sliter med og trenger bistand til.

I forbindelse med de regionsvise slukkingene, samarbeides det suksessivt med alle kommuner, institusjoner og frivillighetsentraler i de enkelte områder. Prosjektet bidrar med kompetanse, plakat-/brosjyremateriell osv.

Tilsvarende arbeides det mot lokale medier med pressemeldinger, tilbud om informasjon, intervju, nettmøter og annet.

Prosjekt om utvikling av teknologi for talegjenkjenning

Medietilsynet er gitt prosjektlederansvaret med å utvikle teknologi for talegjenkjenning knyttet til teksting av fjernsynsprogram. Arbeidet gjøres i samarbeid med NRK og TV 2 og er organisert som et prosjekt med representanter fra kringkasterne og Medietilsynet.

Prosjektet knyttet i mars 2008 til seg ekstern konsulent i selskapet Ernst & Young for utarbeidelse av systemets kravspesifikasjon. Kravspesifikasjonen danner grunnlag for utlysning av en konkurranse om oppdraget og utgjør prosjektets første fase.

Kravspesifikasjon og konkurransedokumenter var ferdig utarbeidet ved utgangen av 2008 og prosjektet planlegger for å utlyse konkurransen tidlig 2009.

Kringkasterne og Medietilsynet er enige om å vurdere prosjektets videre drift på bakgrunn av tilbud fra aktuelle leverandører, herunder om teknologien som tilbys oppfyller kringkasternes krav til systemet og om det er et økonomisk grunnlag for å drive prosjektet videre.

Videre arbeid og organisering av prosjektet vil bli bestemt ved oppstart av et eventuelt innføringsprosjekt av teknologien i kringkasterne.

Innføring av digital kinodrift

I over 100 år har filmdistributørene distribuert og kinoene vist 35 mm film. Nå står kinoene i Norge foran et teknologiskifte. Digitaliseringen av kinoene begynner for alvor i 2009 med planlagt ferdigstilling i 2011.

Teknologiskiftet får store konsekvenser for bransjen. Filminnholdet blir distribuert via harddisker og nettverk, noe som gir tekniske muligheter for distribusjon av film i et annet omfang enn i dag. Flere filmer vil komme i ulike versjoner, for eksempel i både tradisjonell 2D-versjon og i 3D-versjon. I tillegg får kinoene muligheter til å vise annet innhold enn det som tradisjonelt har kunnet bli vist på kino. Med den nye digitale teknologien kan kinoene vise bl.a. konserter, opera, ballett og lokale produksjoner. På den måten vil publikum også merke teknologiskiftet. Å gå på kino vil ikke lenger være ensbetydende med å se film.

På denne bakgrunnen har Medietilsynet i 2008 planlagt og forberedt installering av digital kino for å kunne utøve sine lovpålagte oppgaver også i et digitalisert kinomarked. Det er gjennomført anbuds konkurranse for tilbydere av utstyr og digital kino blir installert i Medietilsynet i februar 2009.

Digitalisering av filmdistribusjon og visning av film og annet innhold på kino får også konsekvenser for lov og forskrift om film og videogram. Arbeidet med å utrede behov for endringer i regelverket ble påbegynt i 2008 og vil fortsette i 2009.

Gjennomføring av AMT-direktivet

EU vedtok 11. desember 2007 direktivet om audiovisuelle medietjenester (2007/65/EF). Direktivet reviderer og oppdaterer gjeldende fjernsynsdirektiv (89/552/EØF, endret ved direktiv 97/36/EF), og skal være gjennomført i medlemslandene innen to år etter vedtakelse.

Det har vært nedsatt en prosjektgruppe bestående av 2 til 3 representanter fra Medietilsynet og representanter fra KKD til å jobbe med gjennomføringen i gjeldende kringkastingsregelverk. Medietilsynet har i 2008, på bakgrunn av prosjektplan utarbeidet av KKD, foretatt flere delutredninger av ulike spørsmål knyttet til gjennomføringen. Dette gjelder blant annet notater om utvidelsen av direktivets virkeområde til å omfatte alle audiovisuelle medietjenester og hvordan dette skal håndteres ved valg av reguleringsmodell, gjennomføring av nye regler om produkt plassering og sponing, samt endringer i fjernsynsreklamereglene. Sistnevnte har dannet grunnlag for et høringsnotat KKD planlegger å sende ut separat.

7. RAPPORTERING PÅ MÅL I TILDELINGSBREV

Tilsyn med forhold etter kringkastingsloven

Det er ført jevnlig tilsyn med kringkastingsendinger på de norske rikskanalene etter tips eller klager fra publikum, samt at det er gjort noe tilsyn på eget initiativ. På oppdrag fra departementet ble det gjennomført en større kontroll av enkelte utenlandske kanaler med hensyn til reklame for spill. Denne kontrollen ble utført i samarbeid med Lotteritilsynet. Enkelte typer kringkasting har på grunn av ressursituasjonen ikke vært prioritert i 2008. Det gjelder blant annet lokalradio og lokalfjernsyn.

Beskyttelse av mindreårige

Medietilsynet skal føre kontroll med at norske tv-selskaper ikke sender programmer som kan være til skade for, eller som i alvorlig grad kan skade mindreåriges fysiske, psykiske og moralske utvikling.

Medietilsynet mottok en rekke klager fra tv-seere over programmer eller programinnslag som man mente var i strid med vannskilleprinsippet. Flere av sakene ble undergitt vurdering, men ingen av disse klagene førte til sanksjoner.

Tilsyn med eierforhold i dagspresse, kringkasting og elektroniske medier

Gjennom daglig overvåking av mediemarkedene og årlige innhentinger av opplysninger om eierskap fra norske medieforetak, fører Medietilsynet tilsyn med eierforhold i dagspresse, kringkasting og elektroniske medier. Til sammen

vurderte Medietilsynet 18 oppkjøp og 4 sammenslåinger etter medieeierskapsloven i 2008. De fleste sakene kunne avsluttes uten at det ble fattet vedtak. Tilsynet registrerte 16 nyetableringer og 10 nedleggelse av medier som kan omfattes av loven.

Integrasjonen mellom Adresseavisen ASA og Harstad Tidende Gruppen til Polaris Media ASA, var den største av de fire sammenslåingene som Medietilsynet vurderte i 2008. Blant de 18 oppkjøpene kan det nevnes at SBS Radio i mars kjøpte 77 prosent av aksjene i Kanal 24 AS fra TV 2. Etter transaksjonen fikk TV 2 på sin side 23 prosent av aksjene i SBS Radio. Medietilsynet ga SBS Belgium og SBS Radio forhåndsklarering til ervervet av aksjene i Kanal 24 etter anmodning fra selskapene. De nye eierne skiftet navn på radiokanalen til Radio Norge.

Mediehuset Vårt Land har ekspandert i 2008 ved sine kjøp av Ny Tid og 66 prosent av aksjene i Stiftelsen Dagsavisen. Integrasjonen mellom Harstad Tidende Gruppen og Adresseavisen-konsernet til Polaris Media ASA, Bergens Tidendes oppkjøp av Vestnytt og Strilen, Adresseavisa og A-pressens oppkjøp av Byavisa i Trondheim og Fædrelandsvennens oppkjøp av Farsunds Avis, er saker som Medietilsynet har vurdert spesielt i 2008. Tilsynet konkluderte med at ervervene ikke var i strid med medieeierskapsloven.

Nyhetene om at lokal-tv-stasjonene TV Nord-Trøndelag, TV Tromsø og Drammens Tidende TV nedlegges, kom høsten 2008. Nedleggelsene er tegn på at lokalfjernsynsmarkedet er inne i en vanskelig periode, som primært skyldes overgangen til digital distribusjon i kombinasjon med finanskrisen. Også VF24 i Vestfold og TV Østfold var i en periode truet av nedleggelse, men ble sikret videre eksistens gjennom oppkjøp av lokale aktører.

Spekulasjonene rundt et mulig salg av Edda Media preget nyhetsbildet det meste av 2008. Medietilsynet fulgte saken med stor interesse. Ved utgangen av 2008 var imidlertid Edda Media fortsatt eid av det britiske selskapet Mecom.

Informasjon og kunnskap om eierforhold i norske medier

Medietilsynet skal bidra til å skape større åpenhet, oppmerksomhet og kunnskap om eierforhold i norske medier. Gjennom nettstedet medieregisteret.no søker Medietilsynet å gjøre informasjon om eierforhold i norske medier mer tilgjengelig for allmennheten. Alle bekreftede erverv, nyetableringer, nedleggelse osv. som fanges opp gjennom tilsynet med mediemarkedene, registreres i Medieregisteret. Registeret har på bakgrunn av en rekke ulike faktorer ikke fungert tilfredsstillende som en pålitelig informasjonskanal om eierskap i mediene. I 2008 ble derfor planleggingen av en større utbedring av Medieregisteret igangsatt.

Klagenemndas vedtak i Media Norge-saken

Etter at Medietilsynet sommeren 2007 vedtok å gripe inn mot Media Norge-fusjonen, ble vedtaket klaget inn for Klagenemnda for eierskap i media. Klagenemnda offentliggjorde 26. februar 2008 sitt vedtak om å gi tillatelse til etableringen av Media Norge ASA på visse vilkår. Vilåårene for etableringen er at

Schibsted ASA må selge sin eierpost i Adresseavisen ASA på 34,3 prosent og redusere sin eierpost i Harstad Tidende Gruppen AS ned til 40 prosent. Ved utgangen av 2008 har Schibsted ikke gjennomført salget av disse eierpostene, samt etableringen og børsnoteringen av Media Norge.

Tilsyn med overholdelse av allmennkringkastingsvilkår

I Allmennkringkastingsrapporten 2007 vurderte Medietilsynet hvorvidt allmennkringkastingskanalene (NRK, TV 2, P4 og Kanal 24) oppfylte sine programforpliktelser i kringkastingsåret 2007. Rapporten ble oversendt Kultur- og kirkedepartementet 30. mai 2008.

På bakgrunn av Allmennkringkastingsrapporten 2007 ble det i 2008 reist ni saker på grunn av manglende oppfyllelse av programforpliktelser hos de kommersielle aktørene. Kanal 24 (nå Radio Norge) ble varslet om sanksjon for brudd på kravet til utvidede nyhetssendinger, kravet til andel programmer for barn mellom åtte og tolv år, kravet til andel programmer for det flerkulturelle Norge, kravet til programtilbud for den samiske befolkningen og kravet til andel norsk og norskspråklig musikk. P4 ble varslet om sanksjon for brudd på kravet til innhold i programmer for barn og kravet til innhold i programmer for unge. TV 2 ble varslet om sanksjon for brudd på kravet om egne kulturprogrammer og kravet til programmer for den samiske befolkningen. Syv av disse sakene førte til sanksjoner i form av advarsler.

TV 2 har påklaget vedtaket om brudd på kravet om egne programmer om kultur, og klagen er oversendt KKD for endelig behandling.

Også NRK fikk kritikk på enkelte punkter, men Medietilsynet har ikke anledning til å gi NRK sanksjoner for brudd på allmennkringkastingsforpliktelsene. Medietilsynet mente NRK brøt programforpliktelsene når det gjaldt radiotilbudet til barn, sendinger for den samiske befolkningen i helgene, jevnlig radioprogrammer for barn på samisk, jevnlig fjernsynsprogrammer for unge på samisk, distriktssendinger i radio og fjernsyn i helgene og bruken av nynorsk i radio og fjernsyn.

Medietilsynet førte også løpende tilsyn med allmennkringkasternes programvirksomhet, og reiste to løpende tilsynssaker i 2008. I februar ble Kanal 24 ilagt sanksjon i form av advarsel for brudd på krav til nyhetsdekningen. I desember ble Radio Norge (tidligere Kanal 24) ilagt sanksjon i form av advarsel for brudd på kravet til samiske nyhetssendinger og advarsel for brudd på opplysningsplikten. Radio Norge ble i samme sak også pålagt å innrette nyhetssendingene sine slik at de er i tråd med kravet til egenproduksjon. Tvangsmulkt vil bli pålagt konsesjonæren ved unnlattelse av å etterkomme pålegget. Radio Norge har påklaget vedtaket, og klagen er oversendt KKD for endelig behandling.

Tildele konsesjoner og registrere konsesjonsfri kringkasting

DTT

Høsten 2007 utlyste Medietilsynet konsesjoner for kringkasting i DTT. Utlysningen gjaldt lokal-TV, riksdekkende fjernsyn og riksdekkende radio. Lokalfjernsynskanaler som ønsker å sende i det digitale bakkenettet må søke konsesjon fra Medietilsynet jf. kringkastingsforskriften § 7-3. Konsesjonene til drift av digitalt lokalfjernsyn gis etter denne bestemmelsen for en periode på ti år av gangen. Konsesjonsperiodene er flytende og knyttet til den enkelte konsesjonær. Dette innebærer at man vil kunne søke Medietilsynet om konsesjon på et hvilket som helst tidspunkt og at den enkelte konsesjon vil ha en varighet på ti år fra dato for tildeling. Søkere som blir innvilget konsesjon må i tillegg inngå avtale med operatøren (for tiden RiksTV) om de kommersielle vilkårene for distribusjon. Medietilsynet tildelte i mai 2008 konsesjon til samtlige søkere til digital lokalfjernsyn konsesjon, totalt 87 søkere.

Øvrig konsesjonstildeling

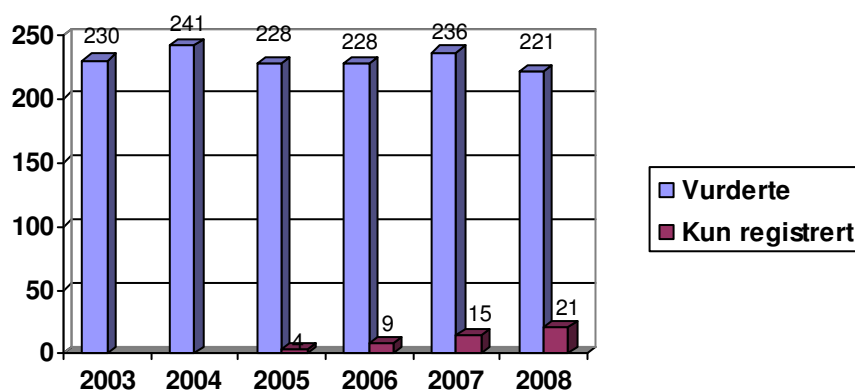
Tilsynet tildelte for øvrig enkelte kortidskonsesjoner for radiodrift og registrerte konsesjonsfri kringkasting for radio og fjernsyn. Tildeling av nye konsesjoner til lokalradio er omtalt i eget punkt ovenfor.

Oppgaver etter lov om film og videogram

I 2008 var det ca. 20 distributører som leverte filmer til norske kinoer. Omtrent halvparten av disse igjen leverte mer enn 3 filmer i løpet av året.

Til sammen 242 spillefilmer ble registrert i Medietilsynet i 2008. I tillegg ble 32 kortfilmer og 275 trailere registrert. Det totale antall registrerte kopier for spillefilmer var 4 921, mens antallet kopier for kortfilmer var 48. Antall registrerte kopier av trailere var 21 280.

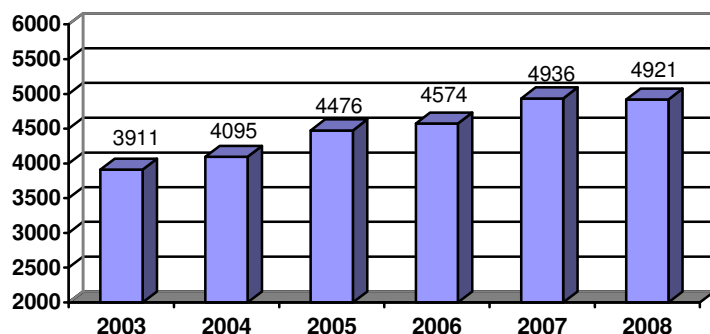
Antall vurderte og registrerte spillefilmer fra 2003 til 2008:

I 2008 gikk antallet forhåndskontrollerte filmer noe ned, samtidig som antallet registreringer økte. Tallet på filmer som kun er registrert har økt jevnlig fra

ordningen med obligatorisk forhåndskontroll ble opphevet høsten 2004. I 2008 ble ca. hver tiende spillefilm registrert uten forhåndskontroll av Medietilsynet.

Antall kopier spillefilm fra 2003 til 2008:

Spillefilmer fordelt etter alder i perioden 2003 til 2008:

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Alle	35	58	47	61	47	49
7 år	28	35	35	20	28	36
11 år	70	61	62	67	69	67
15 år	81	80	79	78	84	68
18 år	14	6	9	10	23	22*

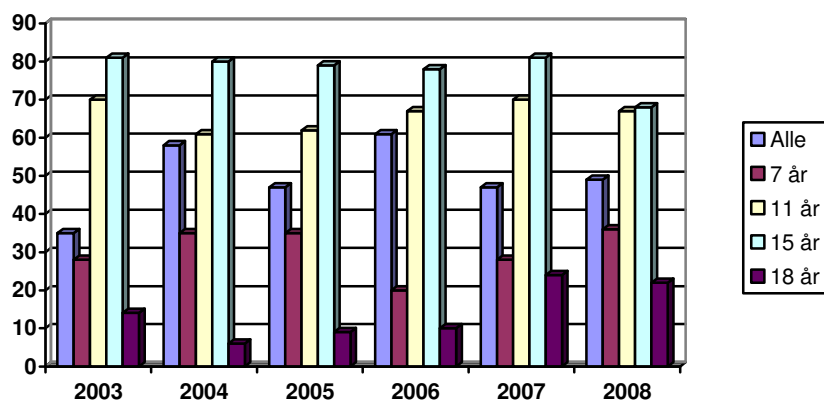
(* en film ble i 2008 vurdert til ikke å kunne få 15-årsgrense eller lavere (filmen *Doomsday*). De resterende 21 filmene er registrert uten forhåndskontroll, med den følge at de må vises med 18-årsgrense.)

Spillefilmer fordelt etter alder varierer noe fra år til år. Fra 2007 til 2008 har det vært en økning i antall filmer som har fått 7-årsgrense, mens andelen filmer med 15-årsgrense har gått ned. For aldersgrensene Tillatt for alle og 11 år er det kun små endringer.

Antall filmer med 18-årsgrense var høyere både i 2007 og 2008 enn i tidligere år. Denne økningen henger sammen med at et økende antall filmer kun ble registrert (det vil si filmer som ikke er forhåndskontrollert av Medietilsynet). I 2007 gjaldt dette 15 av totalt 23 filmer med 18-årsgrense, mens hele 21 av 22 filmer med 18-årsgrense i 2008 skriver seg fra registrering uten forhåndskontroll. 18 av disse filmene var igjen dokumentarfilmer.

Kun en film, *Doomsday*, ble vurdert av Medietilsynet i 2008 til ikke å kunne vises med 15-årsgrense eller lavere, og måtte som et resultat av dette vises med 18-årsgrense på kino.

Spillefilmer fordelt etter alder 2003 til 2008:

Klagesaker knyttet til aldersvurdering av filmer

I 2008 ble tre klagesaker knyttet til aldersvedtak behandlet av Klagenemnda for film og videogram: *Rovdyr*, *Vannhesten* og *Uten dekning*

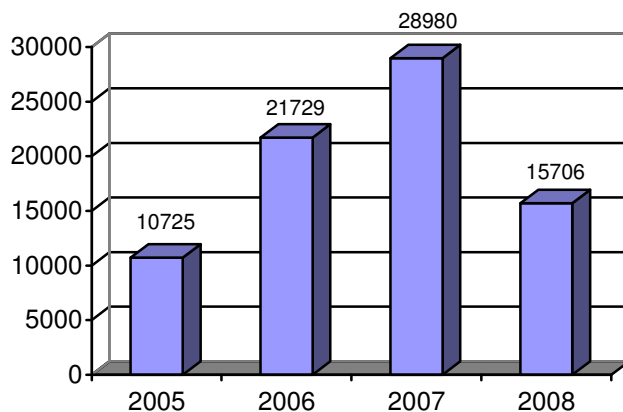
- *Rovdyr*
Vedtak av 14. januar 2008: Medietilsynet vedtak ble opprettholdt etter klage fra distributør. Filmen må vises med 18-årsgrense. Enstemmig.
- *Vannhesten – en legende blir til*
Vedtak av 7. juni 2008: Medietilsynet vedtak om 11-årsgrense ble opprettholdt etter klage fra distributør. Enstemmig.
- *Uten dekning*
Vedtak av 23. september 2008: 11-årsgrensen ble opphevet etter klage fra distributør. Filmen får 7-årsgrense. Dissens.

Antall registrerte videogram for omsetning i næring

Medietilsynet har som oppgave å registrere alle videogram som skal omsettes i næring, dvs. utleie og/eller salg av DVD og klikkefilm (VOD – Video on demand). En endret fortolkning av straffeloven § 204 i 2006 førte til en nesten tredobling av antall registrerte videogram i perioden 2005 til 2007. Tallene for 2007 viste at nærmere 80 pst., totalt 22 364 av de registrerte videogrammene var innen genren erotikk/porno. I 2008 har tallet på videogramregistreringer gått kraftig ned. Til sammen 15 706 videogram ble registrert. Av disse var 9 504 videogram innen genren erotikk/porno, en nedgang på nærmere 43 pst. fra 2007 til 2008.

Nedgangen skyldes antagelig at det i 2008 har blitt få nye distributører av erotisk film, samtidig som nyregistreringer fra de mer etablerte distributørene flater ut.

Antall registrerte videogram i perioden 2005 til 2008:

Vurderte videogram

Det er ikke forhåndskontroll for videogram som skal omsettes i næring. Distributørene påtar seg derfor ansvaret for at videogram som sendes inn for registrering ikke er i strid med straffeloven, §§ 204 eller 382. Medietilsynet har anledning til å ta stikkprøvekontroll av videogram før de blir registrert. I 2008 påla Medietilsynet totalt 102 filmer å bli innsendt til vurdering før registrering, 3 filmer ble nektet registrert pga tidligere forbud og et par hundre filmer ble anbefalt trukket.

De fleste av filmene som ble pålagt innsendt var innenfor genren erotikk/porno. Av disse ble noe under halvparten sendt inn av distributørene til vurdering. Av de totalt 45 filmene som ble vurdert av Medietilsynet i 2008, ble 21 filmer godkjent for omsetning i næring. 22 filmer ble funnet i strid med straffeloven § 204 (pornografi), mens to filmer ble vurdert til å være i strid med straffeloven § 382 (utilbørlig bruk av grov vold).

I 2008 ble ett videogram vurdert å være i strid med straffeloven § 204a som gjelder framstillinger som seksualiserer barn. Denne filmen ble oversendt til politiet, og distributøren ble anmeldt. En tilsvarende sak fra 2007 om overtredelse av § 204a, ble henlagt av politiet etter bevisets stilling. Medietilsynet klaget denne henleggelsen inn for Statsadvokaten høsten 2008.

År	2005	2006	2007	2008
Antall pålegg	27	146	124	102
Antall vurdert	46	112	39	45
Antall nektet *	5	0	3	3
Antall godkjent	36	75	20	21
Antall forbud etter § 382	1	0	0	2
Antall forbud etter § 204	4	37	19	22

(* gjelder filmer som nektes registrert fordi de tidligere er vurdert som forbudt)

Som vi ser av tabellen viser tallene for de siste årene at antall vurderte filmer er lavere enn antall filmer som blir pålagt innsendt. Distributør har i henhold til § 7-8 i forskrift om film og videogram plikt til å sende inn et videogram til vurdering når Medietilsynet krever dette. Filmer som ikke blir sendt inn til vurdering etter pålegg får ikke registreringsnummer og merke, og blir etter loven forbudt å omsette i næring.

Klagesak på forbudsvedtak

I 2008 var det en klagesak knyttet til videogramvurdering. Saken gjaldt filmen *Ichi the Killer*. Filmen ble forbudt av Medietilsynet etter vurdering opp mot straffeloven § 382 som gjelder utilbørlig bruk av grove voldskildringer i underholdningsøyemed. Distributøren, Voices Music & Entertainment AS, klaget på forbudsvedtaket og saken ble oversendt Klagenemnda for film og videogram i juni 2008.

Medietilsynets vedtak ble opprettholdt i nemnda. Det var dissens på avgjørelsen. Flertallet i nemnda (3) fremhevet at voldsvolumet i filmen var overveldende. Spesielt scenene med seksualisert vold mot kvinner og nærgående skildringer av tortur ble vurdert som problematiske. Mindretallet (2) sluttet seg i hovedsak til i flertallets betraktninger om filmens innhold, men mente at det ikke burde legges ned forbud av hensyn til ytringsfriheten.

Øke barn og unges kunnskap om levende bilder og nye medier

Informasjonskampanje om aldersgrenser

En undersøkelse utført av Synovate MMI i 2007 på vegne av Medietilsynet, kartla foreldres kjennskap og holdninger til ledsagerprinsippet. Undersøkelsen viste at svært mange kjente til prinsippene rundt ledsagerregelen, dvs. at foreldre kan ha med seg barn som er inntil tre år yngre enn aldersgrensen på kino. Ulike presseopplag viste likevel at det var forvirring om aldersgrensene på kino og hvem som var ansvarlig når ledsagerregelen ble tatt i bruk. Undersøkelsen dannet derfor grunnlaget for en egen informasjonskampanje om temaet. Hovedmålet var å informere publikum om Medietilsynet som "den gode veileder" i forhold til filmvalg og aldersgrenser. Kampanjens hovedbudskap ble: *Film har aldersgrenser - men barns modenhet har ingen grenser*

På Den Store Kinodagen 1.november var 6 000 plakater trykt opp og sendt til 544 kinoer og visningsbygg. I tillegg ble 7 000 små informasjonskort til å deles ut med billetten også sendt ut. En animert informasjonsfilm ble vist på enkelte kinoer i to uker.

En oppfølging av kampanjen ble satt i gang ved årsskiftet, hvor det ble sendt ut påfyll på plakater og 130 000 informasjonskort. Informasjonsfilmen ble vist i alle kinoene i fire uker og et innlegg ble publisert i Aftenposten.

Informasjonskampanjen er planlagt evaluert i løpet av våren 2009.

Aldersmerking DVD

Medietilsynet samarbeidet i 2008 med Norsk Videogramforeningen om å bedre merkingen for DVD'er, slik at aldersgrensen skulle komme tydeligere fram på forsiden av omslaget. Av hensyn til forbruker, mente Medietilsynet det ville være hensiktsmessig at distributørene brukte noenlunde samme type aldersmerking, og i den forbindelse godkjente distributøren Warner at deres merkeordning fritt kunne brukes av alle som måtte ønske dette. Flere distributører startet arbeidet med bedre og mer synlig aldersmerking i løpet av 2008, og tilbakemeldingene fra forbrukere og butikkansatte på dette arbeidet har vært svært positive.

Utredning om babykino

Høsten 2008 utredet Medietilsynet spørsmålet om "Babykino" på oppdrag fra Kultur- og kirkedepartementet. I utredningen anbefalte Medietilsynet at det ble utarbeidet retningslinjer for babykino hjemlet i forskrift. Forslag til konkrete retningslinjer ble lagt fram i utredningen. Medietilsynet foreslo i tillegg at det burde utarbeides og plasseres ut tilgjengelig informasjon til foreldre om "babykino" på landets kinoer, helsestasjoner og lignende.

Barnepanel

Medietilsynets gjennomførte fire Barnepanel i løpet av 2008. To panel ble arrangert for aldersgruppa syv til åtte år, samt to for aldersgruppa elleve til tolv år. Den yngste gruppa så filmene *Happily Never After* og *Nim's hemmelige øy*. Den eldste gruppa så henholdsvis filmene *Meet the Spartans* og *Uten Dekning*. I tillegg til å se og bli intervjuet om filmene ble barna invitert til å dele sine erfaringer om bla. spill, mobil og nettbuk samt kjennskap til merkeordningen for dataspill, PEGI. Ved et par anledninger ble barna bedt om å tegne eller skrive en anmeldelse av filmen. Hovedtrekk fra samtalene, intervjuene og refleksjoner knyttet til Barnepanelet ble, etter hvert besøk, sammenfattet i en intern rapport.

Bidra til at barn og unge trygt skal kunne bruke nye medier

Trygg bruk prosjektet var i 2008 inne sitt femte år i Norge. Fra å være fem medlemsland i 2003, kom i 2008 tallet opp i 27, og nettverket og ressursene ble stadig bredere og mer mangfoldige. "Trygg bruk undersøkelsen 2008" var årets viktigste satsning, som ga prosjektet og nettverket nye tall og funn for barn og unges aktivitet og opplevelser i møte med digitale medier.

2008 markerte både slutten på et toårig prosjekt og begynnelsen på et nytt. I oktober ble det fjerde prosjektet i Norge innvilget midler fra EUs Safer Internet Plus Programme

Trygg bruk-dagen 2008 lanserte Trygg bruk-undersøkelsen 2008. Markeringen den 12. februar ble gjort i hele 56 land, og engasjerte både barn og voksne både i Europa og på andre kontinenter. I Norge ble arrangementet holdt på Nobels Fredssenter i Oslo, i utstillingen *Hvor går grensen?* - som nettopp tok opp problematikken rundt ytringer på blant annet nett. Grensen mellom personvern og ytringsfriheten la bakteppet for arrangement for Trygg bruk-dagen.

Trygg bruk-undersøkelsen 2008 ble utført av Synovate, og ga oss innblikk i åtte til 18-åringers aktiviteter og meninger om bruk av Internett, mobil og spill. Nytt for denne tredje store undersøkelsen var at vi inkluderte barn ned til åtte år, og opp til 18 år, hvor de tidligere undersøkelsene strakk seg fra ni til 16 år. De viktigste funnene omhandlet digital mobbing barn i mellom. Dette viste seg å være den største utfordringen basert på undersøkelsen, og la grunnen for videre satsingsområder for det nye Trygg bruk prosjektet fra 2008 til 2010.

Foredragsvirksomhet har vært sentralt for Trygg bruks arbeid i 2008 som i tidligere år. Gjennom året møtte Trygg bruk teamet til sammen ca 4 500 tilhørere, og snakket om temaer relatert til barn, unge og digitale medier. Publikum har bestått av interessenter fra barn selv, til foreldre, lærere, barnehagepedagoger, skoleledere, skoleeiere, forskjellige departementer og tilsyn og statsråder. På den store messen *Electroworld* på Lillestrøm hadde Trygg bruk egen stand i november. Messen hadde 15 000 besøkende, hvorav 700 deltok i trekningen i en undersøkelse om dataspillvaner og dataspillmerking.

Europeisk samarbeid og erfaringsutveksling var i 2008 viktigere enn på lenge da det viser seg at de forskjellige land i Europa har noe ulikt syn spesielt på utfordringer knyttet til barns dataspilling online. I det europeiske nettverket ble det avholdt kvartalsvise treningsseminarer, bl.a. i Luxembourg og Danmark der prosjektmedarbeidere fra alle deltakerlandene kunne tilegne seg mer kunnskap om ny kommunikasjonsteknologi. I 2008 var dataspill og nettmobbing to av de største temaene. I september fant EUs Safer Internet Forum sted i Luxembourg, hvor representanter fra hele verden deltok, og hovedtemaet var utfordringer knyttet til sosial nettsteder. Sentralt også for 2008 var den nye søknadsprosessen, der Trygg bruk fikk innvilget to nye år, med en finansiering fra EUs Safer Internet Programme på til sammen 400 000 euro (ca. 3,4 millioner kroner).

Stortingsmeldingen om dataspill ble lagt fram 7. mars 2008, og er den første i sitt slag i verden. Stortingsmeldingen etablerer dataspill både som en kulturell aktivitet, og legger et grunnlag for videre utvikling og vekst i den norske spillbransjen. Medietilsynet og Trygg bruk tok del i arbeidet med meldingen, og delte denne erfaringen i det europeiske nettverket, hvor meldingen ble positivt mottatt av de andre medlemsnodene.

PEGI er forkortelsen for Pan European Game Information, som merker dataspill med alders- og innholdsikoner. Norge er medlem av PEGI gjennom PEGI Advisory Board, med en representant fra Medietilsynet. I 2008 samarbeidet Medietilsynet og Multimediaforeningen (NSM) om distribusjon av en PEGI-brosjyre til de store elektronikkjedene, med informasjon til forbrukere, særlig foreldre, om å benytte seg av informasjonen PEGI tilbyr. Til sammen ble 80 000 brosjyrer distribuert til spillforhandlere, skoler og andre interessenter.

Tiltaksplanen for barn, unge og Internett under den interdepartementale gruppen gjorde i 2008 en kjempesatsing sammen med Trygg bruk om den kommende *Familiens Trygg bruk pakke*. Dette er primært et verktøy for barn mellom seks og ti år og deres foreldre. Pakken er ment som et middel for nettopp å la foreldre være deltagende i barns introduksjon til, og bruk av nett. Denne vil i løpet av våren 2009 bli distribuert til alle 2. og 3. klassinger og deres familie i Norge, nærmere 120 000 barn.

Ungdomspanel. På tampen av 2008 ble Trygg bruks ungdomspanel etablert, med medlemmer på 14 til 15 år. Dette panelet introduserer på mange måter det nye prosjektet, som vil satse på å komme nærmere de reelle opplevelsene og problemstillingene barn og unge står overfor, spesielt i forhold til digital mobbing, som blir det nåværende prosjektets store satsingsområde, i tråd med de funn som ble gjort i Trygg bruk undersøkelsen 2008.

8. FORVALTNING AV TILSKUDDSORDNINGER

Pressestøtte

Medietilsynet administrerte følgende tilskuddsordninger på presseområdet i 2008:

- produksjonstilskudd til dagsaviser
- tilskudd til anvendt medieforskning og etterutdanning
- tilskudd til samiske aviser
- tilskudd til minoritetsspråklige publikasjoner
- distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark

Regnskap for kapittel 0335 - Pressestøtte

Post	Bevilgning	Regnskap	Avvik
71 Produksjonstilskudd til dagsaviser	264 452 000	264 309 790	142 210
73 Anvendt medieforskning og etterutdanning	11 577 000	11 576 958	42
75 Samiske aviser	18 877 000	18 876 965	35
76 Minoritetsspråklige publikasjoner	1 487 000	1 487 000	0
77 Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	1 743 000	1 743 000	0
Sum	298 136 000	297 993 713	142 287

Forklaring av avvik:

Produksjonstilskuddet til dagsaviser fordeles på bakgrunn av forskrift om produksjonstilskudd til dagsaviser og utbetales etter ulike tilskuddsatser som fastsettes årlig av Kultur- og kirke departementet. Som følge av at tilskuddsrammen fordeles etter et sett av objektive kriterier, lar det seg ikke gjøre å fordele og utbetale rammen fullt ut. Av den grunn vil det normalt gjenstå et mindre beløp på posten i forhold til bevilgningen. Mindreforbruket på posten i 2008 er av normal størrelse

Nærmere om den enkelte tilskuddsordning:

1. Produksjonstilskudd for dagsaviser

Utviklingen innenfor avisgrupper som mottok produksjonstilskudd:

År	2004	2005	2006	2007	2008
Nr. 2-aviser, ekskl. riksspredte *	23	25	24	26	26
Riksspredte meningsbærende	5	5	5	5	5

Medietilsynets årsrapport for 2008

Nr. 1 og aleneaviser	57	56	58	56	56
Ukeaviser, ekskl. nr. 2 aviser	50	52	51	52	51
Totalt antall aviser	135	138	138	139	138
Totalt tilskuddsbeløp (i 1000)	246 961	244 186	252 521	251 765	264 310

(* inkl. sju ukeaviser som er nr. 2-aviser på utgiverstedet.)

Tilskuddsbeløpet i 2008 inkluderer tidligere kompensasjon til listeførte aviser for økte portoutgifter og ble fordelt mellom avisene som en del av produksjonstilskuddet.

Nr. 2 avisa Våganavisa og aleneavisene Ås Avis og Vestby Avis mottok produksjonstilskudd for første gang i 2008. Alle de nye avisene er ukeaviser. Antall aviser som fikk tilskudd gjennom støtteordningen ble redusert med en fra året før.

Nr. 2 avisene Fiskeribladet og Fiskaren fusjonerte til Fiskeribladet Fiskaren, og nr. 2 avisene Dagen og Magazinet fusjonerte til DagenMagazinet i løpet av 2007. Aleneavisen Hitra Frøya og nr. 2-avisa Telemarksavisa søkte ikke om tilskudd og gikk ut av støtteordningen. Ukeavisa Kragerøavisa og flerdagsavisa Rakkestad Bygdeblad ble lagt ned i løpet av året.

Landets aviser har fremdeles en sterk posisjon sammenlignet med andre medier, noe som bekreftes av at avisforbruket per hushold er blant de høyeste i verden.

Fra 1971 til 2008 har 29 nr. 2 aviser kommet inn i tilskuddsordningen. I samme periode er 48 nr. 2-aviser blitt lagt ned.

2. Anvendt medieforskning

Midlene til medieforskning tildeles etter innstilling fra Rådet for anvendt medieforskning (RAM). I 2008 ble 2,9 millioner kroner fordelt til 15 forskningsprosjekt og fire masterstipend. Forskning om barn og unges mediebruk ble prioritert. Det samme gjaldt søknader om i hvilken grad personer med innvandrerbakgrunn bruker det tilgjengelige medietilbudet i Norge.

RAM gjennomførte en konferanse i 2008. Konferansen belyste mediers rolle ved sentrale personers avgang.

3. Etterutdanning

Bevilgningen på 8,677 millioner kroner gjelder etterutdanningsbehov for mediebransjen. Mediebedriftenes landsforening, Landslaget for lokalaviser og Institutt for journalistikk (IJ) mottak midler. IJ fikk økt sin bevilgning med 427 000 kroner til 7,727 millioner kroner i 2008.

4. Samiske aviser

18, 877 millioner kroner ble fordelt til samiske aviser. Posten ble økt med fem millioner kroner i 2008 for å legge til rette for to samiske dagsaviser, en på

samisk og en på norsk. De to samiske avisene Assu og Min Aigi slo seg sammen og tok navnet Avvir.

Mesteparten av støtten fordeles mellom Avvir og Sagat. I tillegg mottar det nordsamiske kristelige bladet Nuorttanaste og Lokalavisen NordSalten (for lulesamisk innstikk) støtte.

Kultur- og kirke departementet vedtok ny forskrift i 2008. De vesentligste endringene er at forholdet mellom grunntilskuddet og driftstilskuddet ble justert. I tillegg åpnet departementet for at aviser på sørsamisk kan motta støtte.

5. Minoritetsspråklige publikasjoner

Fire publikasjoner (på henholdsvis bosnisk, kinesisk og urdu) mottok 1,155 millioner kroner, en økning med en publikasjon fra 2007. I 2008 ble det gjennomført opplæringstiltak overfor minoritetsspråklige miljøer for å stimulere til etablering av publikasjoner. Opplæringen skjer ved Institutt for journalistikk.

6. Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark

Ni aviser mottok til sammen 1,743 millioner kroner i distribusjonstilskudd for 2008.

Tilskudd til lokalkringkastingsformål og andre medietiltak

Regnskap for kapittel 0334, Film- og medieformål

Post	Bevilgning Regnskap		Avvik
71 Filmtiltak m.m.	26 317 000	13 041 658	13 275 342
78 Ymse faste tiltak	2 409 000	2 409 000	0

Postene omfatter følgende midler i 2008:

- Tilskudd til lokalkringkastingsformål, post 71, kr 18 317 000
- Midler til prosjekt om utvikling av teknologi for talegjenkjenning, post 71, kr 8 000 000
- Driftstilskudd til enkeltmottakere, post 78, kr 2 409 000

Forklaring av avvik:

Den samlede mindretgiften på 13 275 342 kroner fordeler seg med 6 033 643 kroner i tilskudd til lokalkringkastingsformål og 7 241 699 kroner knyttet til prosjektet om utvikling av talegjenkjenningsteknologi.

Mindretgiften for tilskudd til lokalkringkastingsformål skyldes at deler av bevilgede midler for 2008 utbetales i 2009, samt at vel 4,8 millioner kroner av mindretgiften knytter seg til etterslep fra tidligere bevilgninger. Medietilsynet iverksatte i 2008 tiltak som vil redusere behovet for overføring av ubrukte bevilgninger i framtiden.

Medietilsynets årsrapport for 2008

Grunnen til at kun en mindre del av bevilgningen til prosjektet om utvikling av talegjenkjenningsteknologi er benyttet, skyldes at prosjektets framdrift er forsinket, jf. egen omtale om prosjektet ovenfor.

Lokalkringkastingsformål

Tildelte midler og antall tilskuddsmottakere fordelt etter type tilskudd i 2008:

Type tilskudd	Lokalradio	Lokalfjernsyn	Totalt
Programproduksjon	1 563 334 (38)	4 644 999 (24)	6 208 333 (62)
Kompetanse	1 461 875 (62)	460 499 (20)	1 922 374 (82)
Utvikling	149 820 (3)	-	149 820 (3)
Drift minoritetsradioer	896 564 (10)	-	896 564 (10)
Driftstilsk. bransjeorg.	2 000 000 (1)	2 000 000 (1)	4 000 000 (2)
Tildelt priser - Gullfuglen	40 000 (2)	70 000 (3)	110 000 (5)
Totalt	6 111 593 (116)	7 175 498 (48)	13 287 091 (164)

(Tall i parentes er antall tilskuddsmottakere)

Tilskudd til lokalkringkasting bidrar til å styrke en økonomisk vanskeligstilt bransje. Innkomne rapporter fra prosjekter som har fått tilskudd viser dette. Blant annet gir støtte til programproduksjoner muligheten til å realisere programmer som ellers ikke kunne blitt finansiert. Tilskudd til kompetanseutviklingen og utviklingsprosjekt bidrar til å styrke kvaliteten på kringkastingsproduksjonene. Støtte til drift bidrar til å opprettholde stasjoner rettet mot etniske og språklige minoriteter. Bransjen får direkte støtte gjennom driftstilskuddet til lokalkringkastingsorganisasjonene. Til sammen utgjør tilskuddordningen en bred støtte med mål om å ivareta en mangfoldig lokalkringkastingsbransje.

Fagutvalget for tilskudd til lokalkringkastingsformål gjennomfører en evaluering av enkelte program som har fått tilskudd. Evalueringen viser at særlig blant TV-stasjonene er kvaliteten ganske jevn og til tider høy. Når det gjelder radiostasjonene er vurderingen at programkvaliteten er mer ujevn, det vil si at noen program er veldig gode, mens andre igjen er av dårligere kvalitet. De fleste radio- og TV-programmene har også trolig en tilfredsstillende eller god oppslutning blant publikum.

Vi anser samlet sett at støtten til både programproduksjon, kompetansehevende tiltak og drift- og utviklingsprosjekter bidrar til å skape en mer kvalitetsorientert lokalkringkastingsbransje.

Tilskudd til ymse faste medietiltak

Følgende institusjoner mottok tilskudd til faste medietiltak i 2008:

Norsk Mediebarometer	817 000
Nordiske mediedager i Bergen	400 000
"Radiodager"	50 000
MedieNorge ved UiB	1 142 000
Totalt	2 409 000

Midlene til Norsk Mediebarometer gjelder gjennomføring av serien om årlige publikumsundersøkelser om mediebruk i regi av Statistisk sentralbyrå.

Nordiske Mediedager ble arrangert 7. til 9. mai i Bergen med vel tusen tilhørere, mens arrangementet Radiodager samlet vel 300 deltakere fra ulike yrkesgrupper innenfor radiobransjen.

Tilskuddet til MedieNorge gjelder drift av kunnskapsbasen om ulike medier ved Universitetet i Bergen.